

SVETOVNI DAN VARNOSTI HRANE 2020

WORLD FOOD SAFETY DAY 2020

2. konferenca ob svetovnem dnevu varnosti hrane 2020

2nd Conference On World Food Safety Day 2020

Ljubljana, Državni svet, 8. junij 2020

Vpliv platforme »Eno zdravje/ONE HEALTH« na zagotavljanje varne oskrbe z živili živalskega izvora

Olga Zorman Rojs, Andrej Kirbiš, Matjaž Ocepek, Janez Posedi, Ožbalt Podpečan

Veterinarska fakulteta, Univerza v Ljubljani

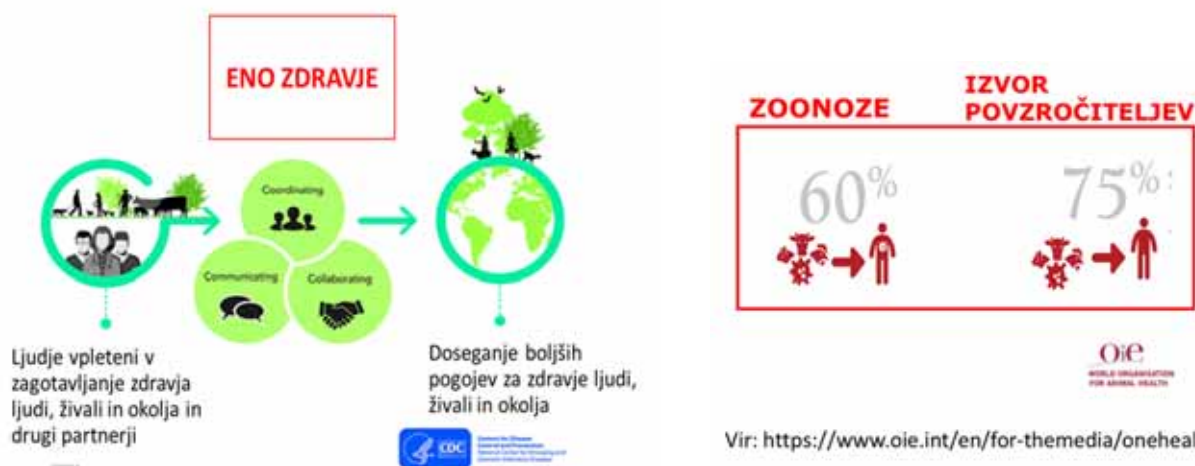
Za javnost/For public dissemination

Svetovni dan varnosti hrane 2020

World Food Safety Day 2020

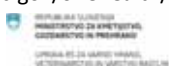
Uvod

Prirejeno po: <https://www.cdc.gov/onehealth/index.html>

Za javnost/For public dissemination

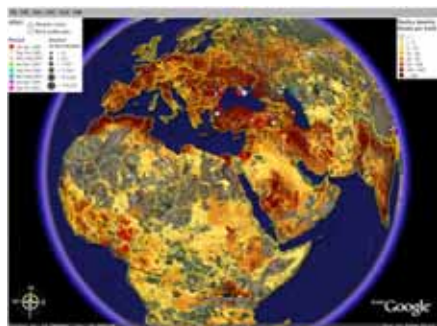
Svetovni dan varnosti hrane 2020

World Food Safety Day 2020

H5N1 (2004)

izbruhi na treh kontinentih (zahodna Afrika, Zahodna Evropa, zahodna Azija in Srednji Vzhod) okužene prostoživeče ptice, domača perutnina, sesalci in ljudje

Okužbe ljudi
860 potrjenih okužb
454 zabeleženih smrtnih primerov

Pojavil se je globalni strah, da bo virus povzročil novo PANDEMIJO.....

Vir: <https://www.cdc.gov/flu/pandemic-resources/1918-commemoration/index.htm>

Svetovni dan varnosti hrane 2020

World Food Safety Day 2020

Izzivi veterinarske stroke v zadnjem obdobju

- Intenzivno širjenja **afriške prašičje kuge**,
- Stalni izbruhi **aviarne influence**
- Pojavljanje bolezni, ki so posledica **podnebnih sprememb**:
 - bolezen modrikastega jezika,
 - vozličasti dermatitis,
 - okužbe z virusom bolezni Zahodnega Nila in Usutu virusom.

Nekatere bolezni zavezati s **preventivnimi cepljenji**, v drugih primerih so **biovarnostni ukrepi** temelječi na poznavanju ekologije povzročitelja zaenkrat edina rešitev.

Vir: VF, LJ

Vir: UVHVVR

Za javnost/For public dissemination

Svetovni dan varnosti hrane 2020

World Food Safety Day 2020

Afriška prašičja kuga

Vir: UVHVR

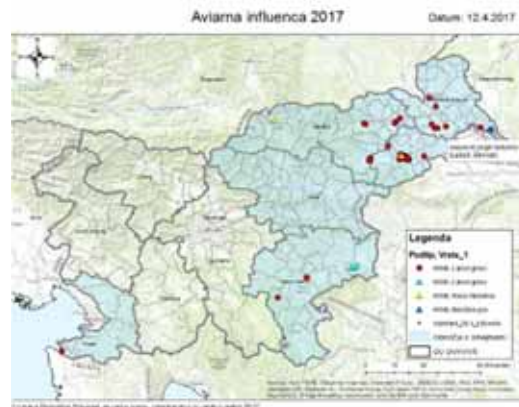
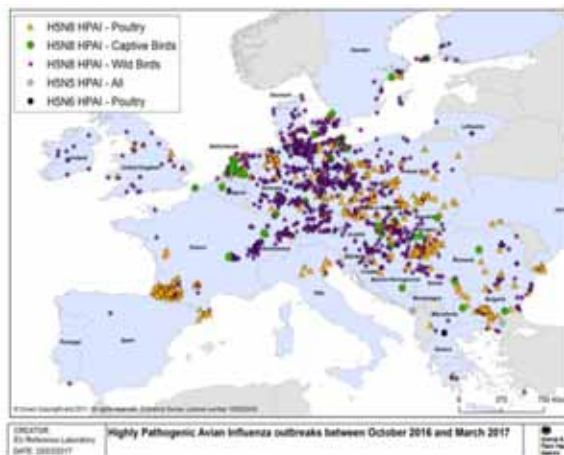
Za javnost/For public dissemination

Svetovni dan varnosti hrane 2020

World Food Safety Day 2020

Aviarna influenza (HPAI) 2017

Do preskoka na domačo perutnino zaradi striktnega nadzora in visoke ozaveščenosti rejcev, ki so izvajali ustrezne biovarnostne ukrepe, ni prišlo.

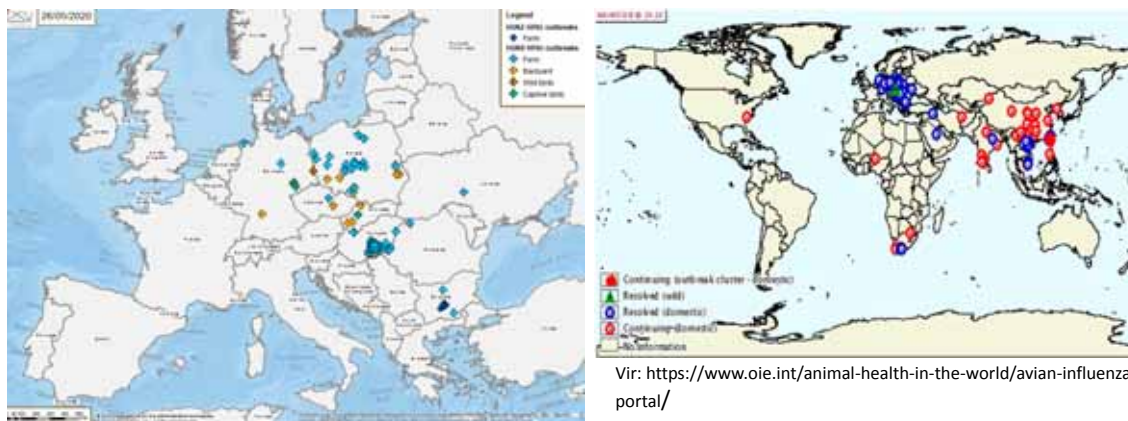
Veterinarji, ornitologi, lovci, rejci perutnine

Svetovni dan varnosti hrane 2020

World Food Safety Day 2020

Aviarna influenza - 2020

Vir: <https://www.izsvenezie.com/reference-laboratories/avian-influenza-newcastle-disease/europe-update/>

Za javnost/For public dissemination

Svetovni dan varnosti hrane 2020

World Food Safety Day 2020

Bolezen modrikastega jezika

Cepljenje proti bolezni modrikastega jezika v RS

Podatki o izvedbi cepljenja 2017 – 2019

Leto	Št. cepljenih	
	Govedo	Drobnica
2017	32.048 gospodarstev/ 462.942 živali	8.262 gospodarstev/112.866 živali
2018	30.856 gospodarstev/ 435.246 živali	8.400 gospodarstev/115.885 živali
2019 (do 25. 3. 2019)	26.971 gospodarstev/ 387.320 živali	8.058 gospodarstev/86.585 živali

**Največja
veterinarska akcija
v zadnjem obdobju:
Uprava + Mreža
javne
veterinarske
službe
(64 konzultorjev
VO) + NVI +
Rejci**

Za javnost/For public dissemination

Svetovni dan varnosti hrane 2020

World Food Safety Day 2020

SARS-CoV-2

- Virus najverjetneje izvira iz živali (genetsko zelo podoben koronavirusom, ki krožijo v populaciji netopirjev).

- **Potrjene okužbe domačih živali:**

domače in divje mačke (tiger in lev)
psi

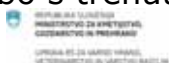
kožuharji

- **Laboratorijske raziskave:**

Najbolj občutljive opice, mačke in dihurji: klinično zbolijo in prenašajo okužbo znotraj vrste.

Rejne živali - prašiči in perutnina: niso dovzetni za okužbo s trenutno krožečim virusom.

Svetovni dan varnosti hrane 2020

Za javnost/For public dissemination

World Food Safety Day 2020

- **Kužna bolezen (FVE, OIE)**
- O vsakem pojavu okužbe živali je potrebno **takoj obvestiti pristojne službe in OIE**
- Priporočljivo je tudi **aktivno spremljanje prisotnosti SARS-CoV-2 pri živalih s kliničnimi znaki respiratornih obolenj**, še posebej pri tistih, ki so v stiku z obolelimi ljudmi.
- Karakterizacija izolatov SARS-CoV-2 ugotovljenih pri živalih

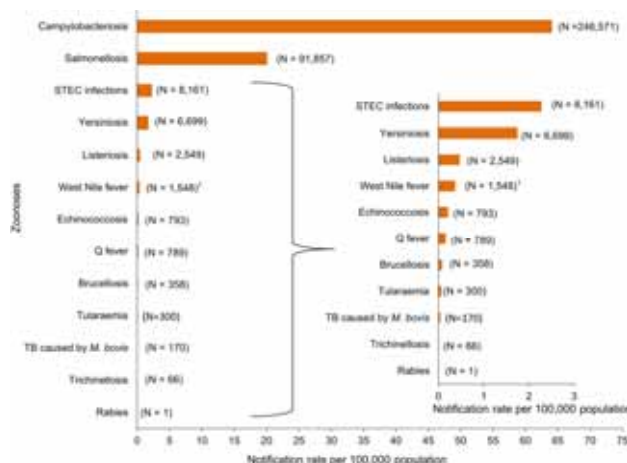
Obvladovanje zoonoz/alimentarne zoonoze

2018

- Kampilobakterioza (70% izbruhov pri ljudeh)
- Salmoneloza

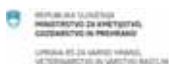

Vir: The European Union One Health 2018 Zoonoses Report
[European Food Safety Authority and European Centre for Disease Prevention and Control \(EFSA and ECDC\)](https://doi.org/10.2903/j.efsa.2019.5926) First published: 11 December 2019 <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2019.5926>

Za javnost/For public dissemination

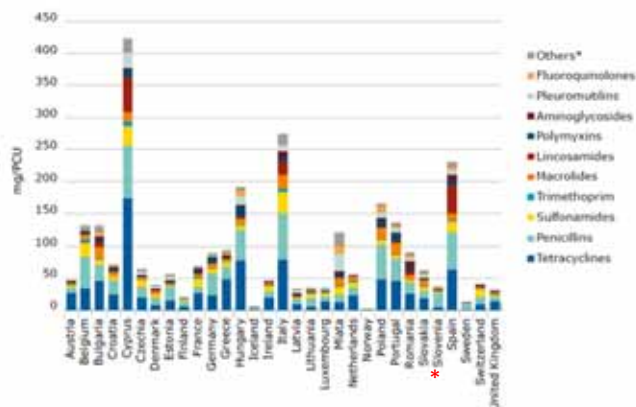
Svetovni dan varnosti hrane 2020

World Food Safety Day 2020

Rezistenca in pojav večkratno odpornih bakterijskih sevov

Prodaja protimikrobnih zdravil namenjenih ekonomskim živalim v mg/PCU v letu 2017

Vir: EMA, European Surveillance of Veterinary Antimicrobial Consumption, 2019. Sales of veterinary antimicrobial agents in 31 European countries in 2017. (EMA/294674/2019)

Country	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Trends 2010-2017
Sweden	46.9	46.1	37.0	22.4	11.4	26.4	30.1	36.5	

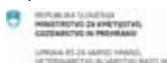
- Državna strategija »eno zdravje« za obvladovanje odpornosti mikrobov (2019-2024)

CILJI- veterinarska zdravila:

- zmanjšanje uporabe protimikrobnih zdravil,
- še posebej fluorokinolonov.

Za javnost/For public dissemination

Svetovni dan varnosti hrane 2020

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

World Food Safety Day 2020

Uporaba protimikrobnih zdravil pri živalih

- ✓ epidemiološkega stanja,
- ✓ možnosti uporabe preventivnih zaščitnih cepljenj,
- ✓ uspešnosti biovarnostnih ukrepov,
- ✓ zmanjševanja stresnih dejavnikov (kakovost krme, kakovost pogojev reje)

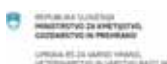

Zagotavljanje in dvig dobrobiti živali - pomembna naloga tako veterinarske kot tudi drugih strok

Za javnost/For public dissemination

Svetovni dan varnosti hrane 2020

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

World Food Safety Day 2020

Zaključki

- Temelj za nadzor in zajezev širjenja bolezni pri živalih in ljudeh je zgodnje odkrivanje in poznavanje povzročiteljev bolezni ter njihove ekologije.
- Na preventivi bolezni živali sloni pridelava hrane živalskega izvora.
- Dobra organiziranost in učinkovito delovanje veterinarske stroke ter sodelovanje s strokovnjaki iz drugih področij je za ohranjanje dobrobiti ljudi, živali in okolja nujno.

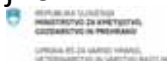

Imaged by Heritage Auctions, HA.com
Michael Collins, 1969

Planet „Zemlja“ ne odpušča malomarnosti, brezbrizja in napak „Homo sapiens“ - pametnega človeka

Hvala za vašo pozornost

Svetovni dan varnosti hrane 2020

REPUBLIKA SLOVENIJA
BREŽANJSKI SVET

World Food Safety Day 2020